

De identiteit van *Leda excisa* Nyst, non Philippi

door

J. VAN DALSUM

NYST (1868, p. 430) vermeldt *Leda (Nucula) excisa?* Phil. uit het Diestien van Edeghem, België, met de toevoeging rr (= très rare).

GLIBERT heeft dit materiaal terug gevonden in de collecties van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel. Het blijkt te bestaan uit één gaaf klepje van $1,7 \times 1$ mm. GLIBERT (1945) geeft hiervan een foto (pl. 1 fig. 8, *Nuculana* spec.) en een uitvoerige beschrijving (p. 32, *Leda* spec.). In zijn commentaar zegt hij, dat omtrek en sculptuur wel wat op die van PHILIPPI's soort lijken, maar dat deze laatste een *Malletia* is, terwijl het schelpje van NYST een jonge *Leda* is. GLIBERT zegt geen *Leda* uit het West-Europees Tertiair te kennen, tot welke hij dit schelpje kan rekenen. Omdat het te jong is om er een nieuwe soort op te baseren, blijft het een vraagteken.

In een zak schelpgruis, die ik van de Geologische Dienst kreeg, afkomstig van Beeringen, Limburg, boring 15, 154—159 m onder maaiveld, welk gruis op grond van de daarin voorkomende mollusken tot het Anversien behoort, trof ik een doubletje aan, dat geheel overeenstemt met de foto en de beschrijving van GLIBERT. Slechts is mijn schelpje iets groter, n.l. ruim 2 mm lang. Zonder enige twijfel behoort het tot dezelfde soort.

Zorgvuldige vergelijking met de sculptuur en de groeilijnen van het umbonale deel van volwassen exemplaren van andere Ledidae

leerde, dat dit schelpje een zeer jong exemplaar van *Yoldia glaberima* (Von Münster, 1837) is. Wel is de vorm van de volwassen exemplaren geheel anders, doordat bij het jonge schelpje de achterzijde vrijwel recht afgeknot is en een brede vouw vertoont, die van de umbo naar de ventro-caudale hoek loopt, terwijl bij de volwassen schelp de achterzijde zeer lang en puntig uitgerekt is en deze vouw mist; doch de umbonale delen van de volwassen schelpen vertonen duidelijk dezelfde kenmerken als het jonge schelpje. Ook de sculptuur van het jonge schelpje (zie GLIBERT) wijkt sterk af van die van de volwassen schelp, doch stemt geheel overeen met de sculptuur van de umbonale delen van deze laatste.

LITERATUUR

- GLIBERT, M., 1945. Faune Malacologique du Miocène de la Belgique, 1, Pélécy-podes. Mém. Mus. Royal Hist. Nat. Belg., no. 103. Bruxelles.
- NYST, P. H., in G. DEWALQUE, 1868. Prodrôme d'une description géologique de la Belgique. Bruxelles.

RESUMÉ

L'auteur a trouvé à l'Anversien de Beeringen, Pays Bas, une petite coquille exactement identique à la *Leda excisa* Nyst, non Philippi, dont GLIBERT a donné une description et une figure photographique. En comparant cette coquille avec les régions umbonales des exemplaires adultes des autres Ledidae de l'Anversien, il en conclut, que la *Leda excisa* Nyst n'est qu'une forme très jeune de *Yoldia glaberima* (Von Münster).